

העותרות: 1. האגודה לזכויות האזרח בישראל
2. גישה – מרכז לשמירה על הזכות לנוע

באמצעות ב"כ עוה"ד
מהאגודה לזכויות האזרח בישראל

נגד

המשיבים: 1. השר לביטחון לאומי
2. מ"מ נציב שירות בתי הסוהר
3. היועצת המשפטית לממשלה

באמצעות מחלקת הבג"צים
פרקליטות המדינה, ירושלים

תגובה מטעם העותרות לתגובה מטעם המשיבים

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 16.12.2025, מתכבדות העותרות להגיב לתגובה מטעם המשיבים (להלן: **תגובת המשיבים**) לבקשתן לפי פקודת בזיון בית המשפט (להלן: **הבקשה**).

בתמצית: תגובת המשיבים מלמדת מעצמה, כפי שהבהירו העותרות בבקשתן, כי מה שהיה הוא מה שהוזה ומה שיהיה. חרף הקביעות בפסק הדין, המשיבים בשלהם. העותרות ישובו ויבקשו, כי בית המשפט הנכבד יכוף במאסר או בקנס את נציב בתי הסוהר, רב-גונדר קובי יעקובי, לציית לצו המוחלט שניתן ביום 7.9.2025.

1. כאמור בבקשה, בפסק הדין חויבו המשיבים לנקוט בצעדים המבטיחים שגם לאסירים ביטחוניים יסופק מזון המאפשר תנאי קיום בסיסיים בהתאם לדין החל, כפי שפורט בהרחבה בפסק הדין. העותרות עמדו בבקשתן על כך, שלפי פסק הדין, יש להבטיח מתן תוספות מזון לבקשות האסירים; לגבש תפריטי מזון על בסיס שיקולים מקצועיים ולא על יסוד שיקולי ענישה; לגבש תפריטי מזון המותאמים לשונות בין האסירים וצרכיהם; לקיים בחינה מקיפה ומתמדת של מצבם התזונתי של כלל האסירים; ולגבש נהלי חלוקת מזון שיבטיחו את גישתם של כלל האסירים למזון.

2. המשיבים מספרים, שמינו "קצין משטרה בדרגת ניצב בדימוס" שילוה את כל אותם גורמים בשירות בתי הסוהר, שאחראים לעיצוב המדיניות שנדונה בפסק הדין וליישומה, ויסייע בידם לתקף אותה. לא, חלילה, גורמי מקצוע חיצוניים מתחומי הרפואה והתזונה, למשל מן ההסתדרות הרפואית, אלא קצין משטרה בדימוס, שמומחיותו, יש להניח, באכיפת החוק והסדר הציבורי, במניעת פשיעה, בחקירות ומודיעין, שמא בניהול התנועה.

3. ולמה הוביל אותו "תהליך" שהמשיבים טוענים שקיימו? עיון בתגובתם, כמו גם בנספח לה (להלן: **מסמך המדיניות**), מלמדים שאסירים אינם מקבלים תוספות מזון על פי בקשה, אף לא פירור יותר; אין תפריטים מבוססי שיקולים מקצועיים בלבד, אלא "תפריט בן גביר" לבדו – זה אשר

הוצג במסגרת ההליך; אין תפריטים המותאמים לשונות בין האסירים וצרכיהם, אלא תפריט אחד לכל, בכל מצב ובכל מסת גוף, ואף לקטינים; אין בחינה מקיפה ומתמדת של מצבם התזונתי של האסירים, אלא שקילות עתיות לזיהוי חריגות BMI קיצוניות בלבד, ו"טביעת עין" של סוהרים "לאיתור סימנים"; אין גיבוש נהלי חלוקת מזון שיבטיחו את גישתם של כלל האסירים למזון, אלא אמצעי פיקוח פוגעניים, כולל על קטינים.

4. יש לומר בהקשר זה את שאמור להיות ברור מאליו: "תנאי קיום בסיסיים" משמעם, בראש ובראשונה, לא להיות רעב. רעב, תחושת רעב, חוסר ביטחון תזונתי ודאגה מתמדת למזון (להלן ביחד: **רעב**) גורמים לסבל – פיזי ומנטלי – חמור. סבל כזה שנגרם באופן מכוון הוא עינויים.

5. ועדת האו"ם נגד עינויים – ועדת המומחים לעניין האמנה נגד עינויים ונגד יחס ועונשים אכזריים, בלתי אנושיים או משפילים – עמדה על כך לאחרונה בדוח התקופתי השישי בעניינה של ישראל, שהתפרסם ביום 28.11.2025. זהו הדוח הקשה והחריף ביותר שפרסמה הוועדה אי פעם על אודות ישראל, ובאופן קונקרטי ביחס למצב בבתי הסוהר, ובמיוחד באשר לעצורים ולאסירים הפלסטינים המוחזקים בהם. הוועדה מנתה שורה ארוכה של זוויות המתחוללות בבתי הסוהר וקבעה, כי מדובר בהפרות חמורות של האמנה נגד עינויים, שחלקן עשויות להוות פשעי מלחמה ופשעים נגד האנושות, ואף להשתלב ביסודות של עבירת הגינוסייד. בתוך כך התייחסה הוועדה גם להזנתם של האסירים והעצורים.

[לדוח הוועדה נגד עינויים מיום 28.11.2025](#)

6. אין מחסור במזון בישראל או בשירות בתי הסוהר. אין סיבה, זולת כוונה לענות ולהעניש, שאסירים לא יקבלו "תנאי קיום בסיסיים", שכוללים די מזון כדי לשבוע ולשמור על בריאותם הפיזית והמנטלית, כל אחד ואחד מהם על פי נתונו וצרכיו. ובכל זאת, תגובת המשיבים, ובעיקר הנספח לה, מציגים שיטתיות אכזרית שנועדה להבטיח, בניגוד גמור לפסק הדין, שאסירים לא יקבלו ולו גרגר מזון נוסף, והכל בהתאם למדיניות השר לביטחון לאומי – להתעלל באסירים הביטחוניים.

7. המשיבים דבקים בתפריט אחד ויחיד שגיבשו ולא מוכנים לתת זולתו דבר. הם לא שינו ולא העלו במאום את כמויות המזון המופחתות. תפקידם, לשיטתם, הוא לדאוג אך ורק לזאת – שללא העלאה של כמות המזון ולו בגרם אחד, אסירים לא יאבדו ממשקלם עד לרמת BMI שמתחת לנורמה. רעב כשלעצמו, תחלואה, תחושה רעה, פגיעה בתפקוד ואף ירידה במשקל – ואפילו ירידה דרמטית בעשרות קילוגרמים – אינם משנים (ר' בעניין זה פסקאות 23, 27 ו-28 לפסק דינה של השופטת ברק-ארז). כאמור בתשובה לעתירה עובר למתן פסק הדין – כך גם עתה: המדד האחד והיחיד שהמשיבים רואים עצמם מחויבים לדאוג לו הוא שמדד מסת הגוף, BMI, של אסירים לא ירד מתחת ל-18.5.

8. המשיבים אינם מוכנים לברר כלל עם אסירים האם הם זקוקים לעוד מזון, לשאול אותם האם הם רעבים, לאפשר להם לקבל עוד מזון על פי בקשתם, או לברר מדוע ירדו במשקל. תוספות מזון מוגבלות, לדידם, אך ורק למי שירד באופן דרסטי במשקל, מתחת ל-18.5 במדד BMI. כלומר, תוספת מזון תינתן רק במקרים קיצוניים, וללא קשר לרעב ולשובע, לשונות בין האסירים ולצרכיהם. הסוהרים לא ישאלו אף אסיר אודות מצבו, אלא יוכשרו "לאיתור סימנים מעידים על מצוקה תזונתית" (אין צורך לומר שסימנים כאלה יופיעו, לא פעם, כשהנזק הבריאותי בלתי הפיך).

9. הרעב זועק מכל שורה ושורה במסמך המדיניות. אילולא אסירים היו רעבים, לא היה צורך בנהלים שגובשו כדי לפקח שמא הם מאבדים ממשקלם והופכים רזים מדי, באופן שסוהרים זקוקים להכשרה כדי "לאתר" בהם "סימנים מעידים על מצוקה תזונתית". אילולא היו רעבים, לא היה צורך לפקח על חלוקת המזון, שמא יהיו מי שישתלטו עליו. כשיש די מזון אינו משתלט עליו. משאבים ש"משתלטים" עליהם הם משאבים במחסור, לא כאלה שדי בהם.
10. תחת להשקיע את שנדרש – ולספק עוד מזון – המשיבים משקיעים תשומות בעוד תקנים לחובשים שישקלו אסירים; ב"שיחזור לאחור של צילומי טמ"ס (טלוויזיה במעגל סגור) בהקשר של חלוקת המזון באגפים"; ובהתקנת מצלמות בתאי אסירים קטינים.
11. נשוב על הדברים החמורים האחרונים – המשיבים מודים, במשתמע, שגם קטינים, ילדים שמצויים במשמורתם, נאבקים על האוכל המועט שהם מספקים להם. במקום לתת לילדים רעבים עוד מזון על פי בקשתם, המשיבים מחמירים את הפגיעה בהם על ידי התקנת מצלמות שיפגעו גם בפרטיותם, וכל זאת כדי לוודא שלא יהיו מי שישתלטו על המזון הדל מדי שהם מספקים לילדים.
12. הקוראים את תגובת המשיבים, ובעיקר את מסמך המדיניות הנספח לה, תוך הבנת המוטיבציה העומדת בבסיסם – לא לספק לאסירים עוד מזון, ויהי מה – אינם יכולים שלא להיתקף זעזוע. מדובר בכתבים מהמחרידים שרשויות בישראל הוציאו תחת ידיהן והציגו בפני בית המשפט. אין זאת אלא, שהמשיבים מבקשים מבית המשפט לא רק לבזות את פסק דינו, אלא היתר לעינויים.
13. עינויים בהרעבה אסורים. הם עלולים לעלות כדי פשעי מלחמה ופשעים נגד האנושות. אין לאפשרם.
14. על יסוד האמור בבקשה ובתגובה זו בית המשפט נכבד יתבקש לכופף לאלתר, במאסר או בקנס, את נציב בתי הסוהר, רב-גונדר קובי יעקובי, לציית לצו המוחלט שניתן ביום 7.9.2025.

22 בדצמבר 2025